

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka, sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Patrika Príbelského, PhD. na neverejnom zasadnutí konanom 5. septembra 2017 v Bratislave, v trestnej veci proti obžalovanému **plk. v zál. Ing. P. B. a spol.**, pre pokračovací zločin zneužitia právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Tr. zák. a iné, o návrhu predsedu senátu (zákonného sudcu) na odňatie trestnej veci Krajského súdu v Trenčíne a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa podľa § 23 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného plk. v zál. Ing. P. B. a spol. vedená na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 3 To 19/2017, sa tomuto súdu **n e o d n í m a.**

O d ô v o d n e n i e

Generálny prokurátor podal 29. januára 2016 obžalobu na plk. v zál. Ing. P. B. a spol., pre pokračovací zločin zneužitia právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), písm. f), písm. h), písm. j) Tr. zák. a iné na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti obžaloby. Vec je vedená na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 2 T 11/2016.

Okresný súd Trenčín uznesením, sp. zn. 2 T 11/2016, z 25. novembra 2016 podľa § 243 ods. 3 Tr. por. a § 244 ods. 1 písm. a) Tr. por. predmetnú trestnú vec postúpil na prejednanie a meritórne rozhodnutie Okresnému súdu Bratislava III ako súdu vecne a miestne príslušnému podľa § 15 Tr. por. a podľa § 17 ods. 1 Tr. por.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal sťažnosť prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Navrhol, aby Krajský súd v Trenčíne podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil uznesenie Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 2 T 11/2016, z 25. októbra 2016 a aby uložil prvostupňovému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

24. augusta 2017 bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručený návrh na odňatie predmetnej trestnej veci Krajskému súdu v Trenčíne a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa podľa § 23 ods. 1 Tr. por.

V písomných dôvodoch návrhu na odňatie veci predseda senátu uviedol: „Z obsahu obžaloby, v nej uvedených skutkov a zo zistení krajského súdu (viď. správa bezpečnostného zamestnanca tunajšieho súdu zo dňa 14.6.2017 označená ako doplnenie k úradnému záznamu) vyplýva, že obžalovaní v I. až V. rade sa mali dopustiť stíhaných trestných činov vo vzťahu k sudcom Krajského súdu v Trenčíne – JUDr. Jozefovi Kutišovi, bývalému sudcovi Krajského súdu v Trenčíne v 12-tich prípadoch a vo vzťahu k JUDr. Rastislavovi Vrankovi v 4-tich prípadoch a JUDr. Ondrejovi Samašovi v 1 prípade, t.j. k sudcom, ktorí naďalej aktuálne pôsobia ako sudcovia trestnoprávneho úseku – riadiaci predsedovia odvolacích senátov 3To a 23To Krajského súdu v Trenčíne, a to konaním majúcim povahu podvodného, klamlivého konania a spočívajúcim v podstate v tom, že bez reálneho vykonania predchádzajúceho odhaľovania a dokumentovania činnosti v konkrétnych veciach mali predkladať zákonnému sudcovi krajského súdu žiadosti o vydanie rozhodnutia na udelenie súhlasu na použitie informačno-technického prostriedku – odpočúvania a zaznamenávania v rámci telekomunikačných činností, v odôvodnení ktorých mali uvádzať nepravdivé, predstierané a zámerne vykonštruované skutočnosti tvrdením, že nimi uvedené záujmové osoby sú podozrivé z činnosti spadajúcej do pôsobnosti § 2 zákona o Vojenskom spravodajstve a týmto konaním dosiahnuť, že zákonní sudcovia krajského súdu v konkrétnych veciach uvedených v obžalobe mali pozitívne rozhodnúť o udelení súhlasu na odpočúvanie a zaznamenávanie konkrétnej telekomunikačnej prevádzky.

Na základe tohto zistenia som bezodkladne ako predseda senátu v predmetnej trestnej veci vedenej na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 3To/19/2017 (zloženie senátu: predseda senátu JUDr. Dušan Krč-Šebera a členovia senátu – sudcovia JUDr. Rastislav Vranka a JUDr. Roman Hargaš) oznámil svoju zaujatosť v zmysle § 32 ods. 1 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. (viď. príloha č. 1 k návrhu).

V oznámení o mojej zaujatosti som poukázal na skutočnosti, že k dvom z vyššie uvedených sudcov (JUDr. Rastislav Vranka a JUDr. Ondrej Samaš) mám veľmi blízky pozitívny vzťah osobnej priateľskej povahy, presahujúcej rámec bežného kolegiálneho vzťahu na základe viacročnej najužšej kolegiálnej spolupráce, aká je možná pri výkone sudcovskej funkcie. Predmetný užší priateľský vzťah medzi mnou a uvedenými sudcami, ktorých rozhodnutia (súhlasy) budú okrem iného taktiež predmetom preskúmavania v predmetnej trestnej veci (i potenciálnymi svedkami stíhaného skutku) totiž objektívne existuje, prejavuje sa aj navonok (navzájom si tykáme, s úprimným záujmom si pravidelne vzájomne blahoželáme k narodeninám, k meninám, často sa spoločne zúčastňujeme na spoločných neformálnych a formálnych posedeniach, v rámci ktorých sa realizujú debaty aj o súkromných, osobných, rodinných ako aj zdravotných záležitostiach). Vnútorne kvalita a intenzita tohto vzájomného vzťahu podľa môjho presvedčenia jednoznačne prekračuje hranice bežného úradného, profesijného a pracovného vzťahu sudcu k inému sudcovi – kolegovi, s ktorým sa stretávam len preto, že pracujeme na jednom pracovisku. Ako predseda senátu v predmetnej veci cítim preto, že ovplyvnený týmto veľmi úzkym priateľským vzťahom by som nebol schopný kritického a nepochybne nestranného prístupu v posudzovaní skutkových otázok, týkajúcich sa úlohy týchto sudcov v prejednávanom prípade, riešenie aj ktorých otázok považujem podľa môjho odborného názoru za rozhodné pre posúdenie danej veci.

Taktiež som poukázal na skutočnosť, že je zřejmé, že rozhodnutia (súhlasy) uvedených sudcov Krajského súdu v Trenčíne budú taktiež predmetom preskúmavania v predmetnej trestnej veci a nemožno odo mňa bez dôvodných pochybností práve pre môj vyššie opísaný priateľský vzťah k uvedeným sudcom očakávať, že moje prejednávanie a rozhodovanie v tejto veci bude nestranné a objektívne.

Ďalej mám za to, že nemenej dôležitá a podstatná je skutočnosť, že aj keď doposiaľ ani jeden z uvedených sudcov nebol v konaní vypočutý ako svedok, nie je vylúčené, že títo budú v konaní pred súdom predvolaní ako svedkovia k výsluchu, ktoré predvolanie budú musieť rešpektovať, pričom nie je rozhodné, či budú vypovedať k meritu veci alebo nie. Z uvedeného vyplýva, že v prípade mojej osoby existuje vzťah v zmysle § 31 ods. 1 Tr. por. k potenciálnemu svedkovi v prejednávannej veci. S otázkou, s ktorou sa podľa môjho názoru bude musieť zaoberať súd v predmetnej veci, je posudzovanie postupu týchto sudcov, ktorí rozhodovali o žiadostiach na udelenie súhlasu na použitie ITP.“

Poukázal na tzv. teóriu zdania a uviedol, že zaujatosť v predmetnej veci pre pomer k prejednávanej veci oznámili aj členovia senátu JUDr. Rastislav Vranka a JUDr. Roman Hargaš. V návrhu podrobne poukázal na dôvody, ktoré členovia senátu uviedli v písomnom oznámení o svojej zaujatosti.

Vo veci sa vyjadrili všetci sudcovia Krajského súdu v Trenčíne a vyjadrili vo veci svoju zaujatosť v prejednávanej veci, s výnimkou jedného sudcu Mgr. Ivana Kubínyiho.

Vyjadril názor, že vzhľadom na skutočnosť (subjektívne hľadisko), že všetci sudcovia Krajského súdu v Trenčíne (s výnimkou jedného sudcu Mgr. Ivana Kubínyiho) sa zo subjektívneho hľadiska cítia byť v predmetnej trestnej veci zaujatí (vylúčení), má za to, že v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. je daný dôležitý dôvod na delegáciu tejto veci na iný súd rovnakého druhu a stupňa.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 23 ods. 1 Tr. por. odňal Krajskému súdu v Trenčíne vec vedenú na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 3To/19/2017, a prikázal ju inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Ako to konštatuje v návrhu na odňatie veci predseda senátu, na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) musí existovať dôležitý dôvod. Jedným z dôvodov na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. môže byť aj zaujatosť všetkých sudcov príslušného súdu. V zmysle súdnej praxe treba pritom pomerom k prejednávanej veci rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Naproti tomu pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom.

Pri rozhodovaní o návrhu na tzv. delegáciu z dôvodov zaujatosti všetkých sudcov príslušného súdu sa musí brať do úvahy zásada zakotvená v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a v čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Podstatou oznámenia predsedu senátu a vyjadrení sudcov Krajského súdu v Trenčíne ohľadne zaujatosti vo veci je skutočnosť, že obžalovaní sa mali dopustiť stíhaných trestných činov vo vzťahu k sudcom Krajského súdu v Trenčíne – JUDr. Jozefovi Kutišovi, JUDr. Rastislavovi Vrankovi a JUDr. Ondrejovi Samašovi, konaním, ktoré je popísané na str. 2 tretí odsek tohto rozhodnutia a predseda senátu JUDr. Dušan Krč-Šebera a ďalší sudcovia, ktorí vyjadrili vo veci zaujatosť, sú so sudcami, ktorí vydávali rozhodnutia na udelenie súhlasu na použitie ITP v užšom priateľskom vzťahu.

V danom prípade je potrebné poukázať na skutočnosti uvedené v obžalobe, že podstatné pre posudzovanie trestnej činnosti obžalovaných je skutočnosť, že v predložených žiadostiach v bodoch 1/ – 13/ na udelenie súhlasu na použitie ITP v ich odôvodnení uvádzali účelovo nepravdivé, predstierané a zámerne vykonštruované skutočnosti, čím postupovali v rozpore s ustanoveniami § 3, § 4 a § 6 zákona o ochrane pred odpočúvaním a s ustanovením § 2 zákona o Vojenskom spravodajstve a smernicou VOS pre použitie ITP Vojenským obranným spravodajstvom.

Nie je predmetom dokazovania skutočnosť, či sudca žiadostiam na udelenie súhlasu na použitie ITP vyhovel, alebo nevyhovel.

V obžalobe na str. 29 sa konštatuje, že z výsluchov svedkov a listinných dôkazov zadovážených v štádiu prípravného konania vyplýva, že sa zachovali len žiadosti o nasadenie ITP pre zákonného sudcu. Nezachovala sa akákoľvek písomnosť, ktorá by sa týkala spravodajskej alebo previerkovej činnosti vo vzťahu k žiadostiam predkladaným obvineným plk. v zál. Mgr. P. B. sudcovi krajského súdu o použitie ITP. Jednotlivé ITP boli nasadzované bez reálnej predchádzajúcej spravodajskej činnosti. Vykonaným dokazovaním v štádiu prípravného konania nebola zistená existencia záznamov, ktoré by potvrdzovali skutočnosť, že pred realizáciou ITP boli využité všetky dostupné prostriedky, z ktorých by vyplynulo, že získanie ďalších informácií týmito prostriedkami by bolo neúčinné alebo podstatne sťažené v zmysle zákona o ochrane pred odpočúvaním. Napriek skutočnosti,

že použitím ITP neboli zistené reálne skutočnosti, ktoré by potvrdzovali dôvodnosť použitia ITP, bola podaná žiadosť o predĺženie doby ich použitia.

S poukazom na konštatované skutočnosti je nesprávne konštatovanie uvedené v návrhu na odňatie veci, že obžalovaní sa mali dopustiť stíhaných trestných činov vo vzťahu k sudcom Krajského súdu v Trenčíne. Úvahy o možnom výsluchu sudcov JUDr. Rastislava Vranku a JUDr. Ondreja Samaša sú v tomto štádiu konania predčasné. Takisto nie je možné v tomto štádiu konania poukazovať na tzv. teóriu zdania, z ktorej by sa mohla vyvodzovať potreba tzv. objektívneho hľadiska nestrannosti.

Z dôvodov vyššie uvedených dospel preto Najvyšší súd Slovenskej republiky k takému názoru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na tzv. delegovanie veci inému krajskému súdu v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., nakoľko tu nie je daný žiadny taký dôležitý dôvod predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prejednanie uvedenej trestnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 5. septembra 2017

JUDr. Daniel H u d á k , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová